

# Potensialet for verdiskaping fra skogen i Nordland

Fagdag skog i Steigen 28. august 2023  
i samarbeid med Steigen kommune

Bjørn Borgan, leder for Skognæringsforum Nordland,  
daglig leder i Helgeland Skogselskap



**SKOGNÆRINGSFORUM  
NORDLAND**

# Kystskogbruket

Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Vest-Agder

Fylkeskommunene  
i kystskogbruket

Fylkesmennene  
i kystskogbruket

Skognæringa Kyst  
Overbygning for 9  
fylkesskognettverk

Vest-Agder  
Skognæringsforum

Rogaland Skognæringsforum

Hordaland  
Skognæringsforum

Sogn og Fjordane  
Skognæringsforum

Møre og Romsdal  
Skognæringsforum

Skognæringa  
i Trøndelag

FINNMARK TREFORUM

Skog- og trenæringa i Finnmark

Troms  
Skognæringsforum

SKOGNÆRINGSFORUM

NORDLAND





## Melding om kystskogbruket 2008, 2015 og 2022

vedtatt i alle de 10 fylkestingene - fra Finnmark i nord til Agder i sør.

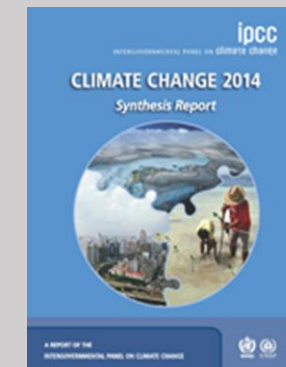
To hovedbudskap:

- **Verdiskapingsbudskapet**

Verdiskapingen i kystskogbruket skal firedobles fram til 2045 (følger opp SKOG22).

- **Klimabudskapet**

Kystskogens karbonlager skal økes og trevirke skal i økende grad erstatte mindre klimavennlige materialer og energikilder.





75 ÅR I NORGE

Jubileums-kampanje!

ID.4 GTX fra kr 499.900,-

Les mer



HJELPES: Politii bærer bort en dame

**Kraftig**  
**store de**

kraft

YTE MANGE TROR  
T VI ALLTID HAR  
SAFT I DETTE  
- DET HAR



ner om hvor kraften  
komme fra her!

Skogbranner i S

OPPSUMMERT  
Denne sommeren har det vært rekordmange skogbranner i sørlige Europa. Hundretusenvis av mål med skog er lagt i aske i Frankrike, Hellas, Spania og Portugal.

Onsdag kl. 13:20 Tusener av evakuerte får flytte hjem på Tenerife - Nesten 10.000 som har vært evakuert fra skogbrannen på kanariøya Tenerife, får nå flytte hjem igjen.

Rundt 3100 er fortsatt evakuert en ukes tid etter at brannen - som politiet mener er påsatt - brøt ut. Det brenner nord og nordøst på øya, men brannvesenet begynner å få kontroll.

- Vi kan nå si at vi er sterkere enn brannen, sier Feder Grillo, leder for det lokale brannvesenet.

Brannen er den verste som har rammet Tenerife på 40 år, ifølge lokale myndigheter.

(NTB)

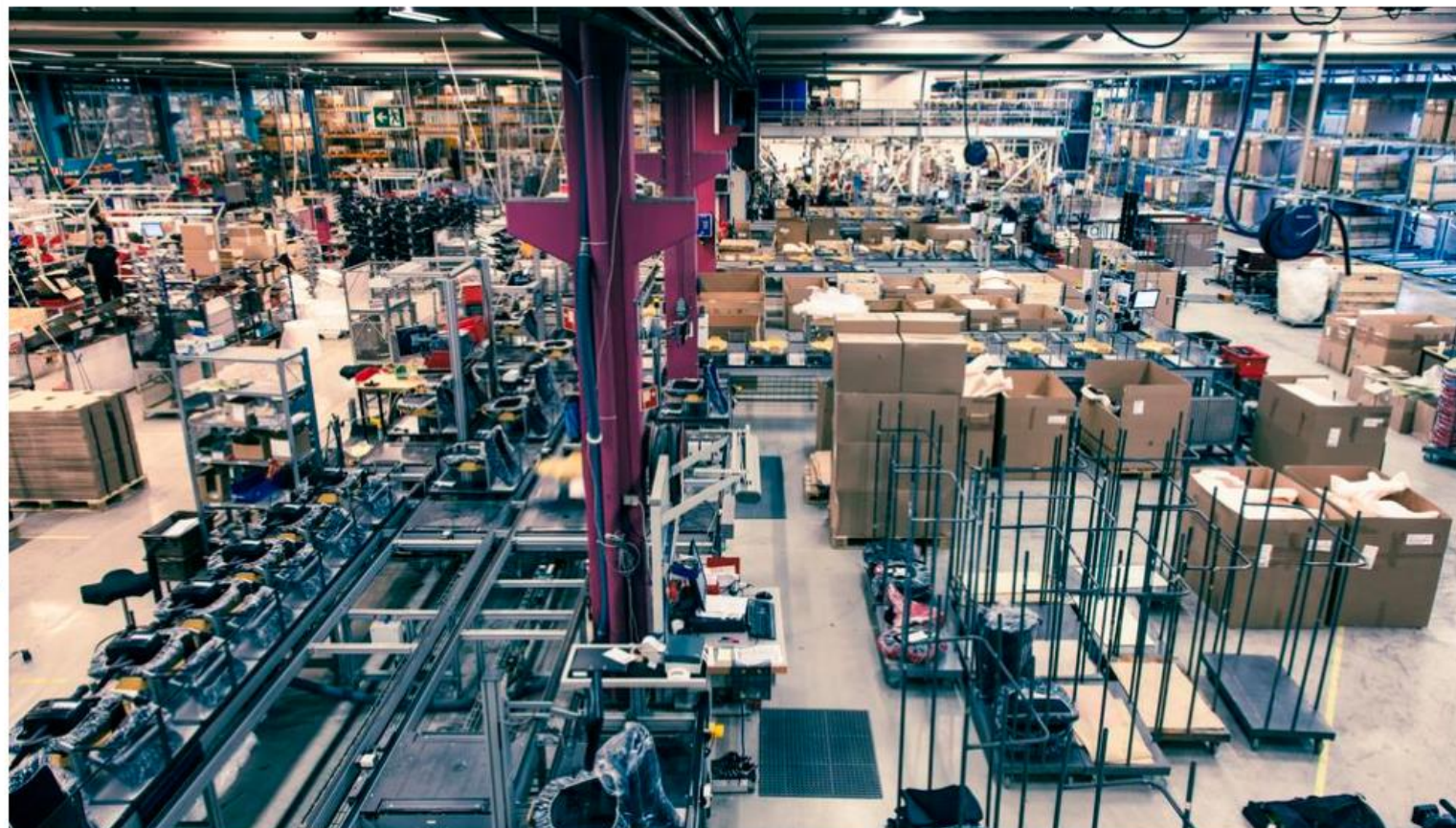
Onsdag kl. 13:09 Brannvesenet sliter med å få kontroll vest i Tyrkia - Kraftig vind gjør arbeidet med å få kontroll over skogbrannene i Canakkale vest i Tyrkia vanskelig.

# Globaliseringsbrems: Dette er konsekvensen i Norge

Globaliseringen har møtt veggen. Norske bedrifter våkner opp til en ny hverdag. Flere har gjort store endringer i forsyningskjedene.

Publisert 29. juli 2022 kl. 18.56

Lesetid: 6 minutter

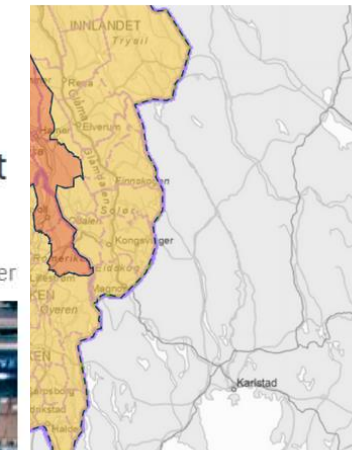


FLYTTER FABRIKKEN: Møbelgiganten Flokk har flyttet noe av produksjonen fra Latvia, Avbildet er deres nye fabrikk i Røros. FOTO: ANNE VALEUR

rammensvassdraget - På Varsom.no har de deler av Drammensvassdraget.

gjelder fra mandag morgen.

ing.



riologisk institutt varsler stor skogbrannfare

områder kan bli berørt.

nnfare





# Det grønne skiftet


**25 %**  
**Lignin**


**38 %**  
**Cellulose**


**27 %**  
**Hemicellulose**


**10 %**  
**Annet**  
*(Bark, harpikser)*

VANILJESMAK

KONSISTENSMIDLER

PROTEINER

BETONGTILSETNING  
DISPERGERINGSMIDLER

PLAST

TEKSTILER

FIBERPLATER

FIBERISOLASJON

PAPIR

PAPP

KARTONG

BINDEMIDLER

BIOETANOL  
BIOGASS

JORDFORBEDRING

BIO-OLJER

PELLETS  
KULL

Mat

Fôr

Kjemikalier

Tekstiler

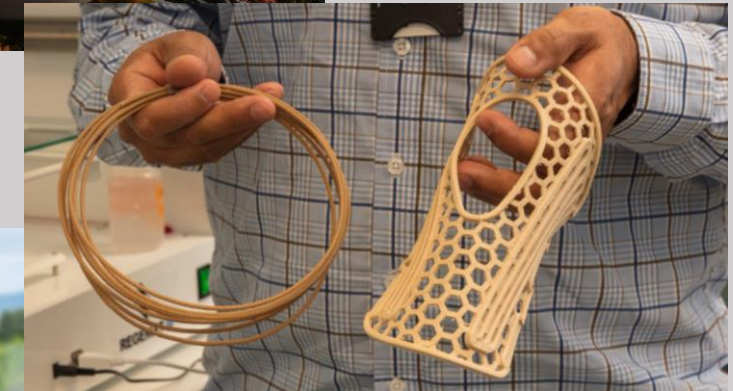
Materialer

Papir/papp

Drivstoff

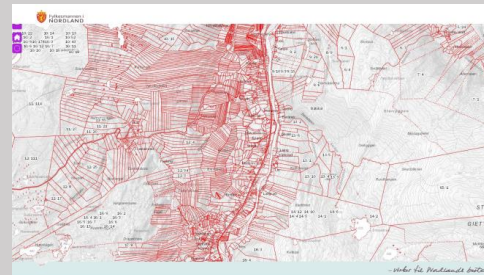
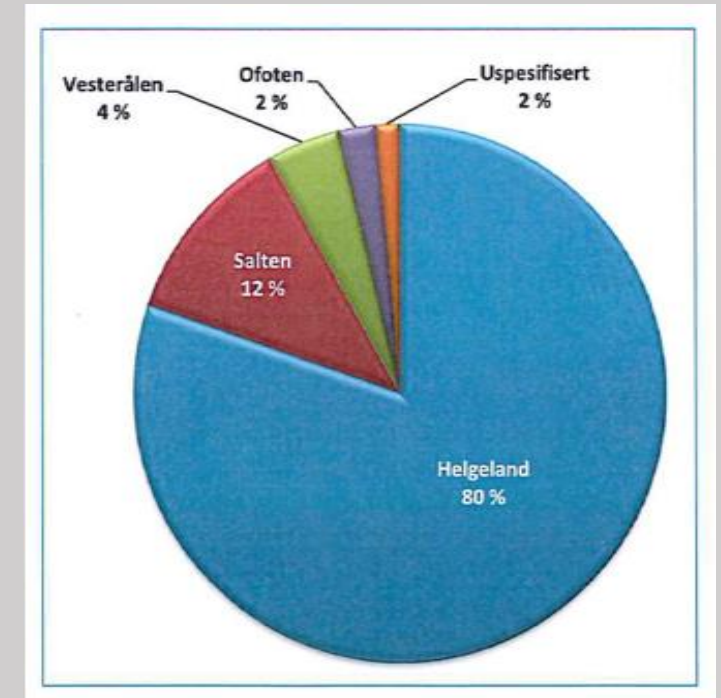
Biobrensel

Økende verdiskaping



# Nordland

- *6,4 millioner dekar produktivt skogareal, likt fordelt sør og nord for Saltfjellet.*
- *Mest barskog i sør, og mest lauvskog i nord.*
- *700 000 dekar skogreisingsareal (mest i landet).*
  - *utgjør 11 % av det produktive skogarealet.*
- *langsiktig avvirkningspotensial på 500 000 kbm.*
- *10 650 skogeiendommer*
  - *6350 er mindre enn 250 da*
  - *15 % er dødsbo og sameier*





# Utfordringer

- *Svak infrastruktur knyttet til skogen*
  - *Lav dekning med skogsbilveg*
  - *Drift til sjø – lekterbehov*
  - *Vanskelig tilgang på kommunalt vegnett*
  - *Flaskehalsar på offentlig vegnett*
- *Manglende skogkompetanse i kommunene*
- *Likte fokus på skog som ressurs*
- *Stor andel skogvern*



# SATSINGSOMRÅDER

## • SKOG OG KLIMA

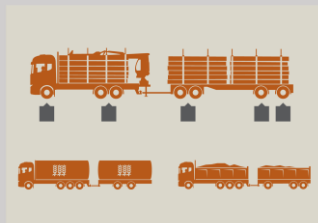
- Skogpådriver Indre Helgeland,
- Økt bruk av tre (tredriver) og klimaskog (FM)
- Skjøtsel av framtidsskogen → CO2-binding og virkeskvalitet

## • KOMPETANSE OG REKRUTTERING

- Årlige fagdager/turer/befaringer/bedriftsbesøk
- Rekruttering til primærskogbruket
  - ✓ Hogstmaskinsimulator og maskinpark for opplæring VG2 → lærlingelag
- Grønt kompetansesenter ved Marka

## • INFRASTRUKTUR

- Kommunalt vegnett (oppskriving)
- Flaskehalser på fylkes- og riksveger
- Skogsveg
- Kaiutbygging
- Sjøtransport, drift til sjø



## • VERDISKAPING

### ➤ FoU

- Blågrønt Innovasjonssenter
- Deltakelse i FoU-prosjekter (TFoU, NIBIO, Nord; Arena Skog)

### ➤ Næringsutvikling

- Nettverksbygging
- Eks: Bedriftsnettverk (IN), skogpådriver, markedsutvikling bygningsvern, sitkasagbruk, treklynge Hattfjelldal

### ➤ Næringspolitisk arbeid

- Høringer og planarbeid
- Rammebetingelser
- Fylkespolitisk og nasjonalt
- **Skogvern på Statskogs arealer i Nordland → Arbor**





Premium - Plus

## Skogbrukslinja i Mosjøen reddet – i hvert fall i to år



**Klassen med lærere og lærling samlet på hogstmaskin.** IKKE DE SISTE: Elevene som går VG2 Skogbruk i Mosjøen kan fornøyd konstatere at de ikke vil bli de siste i landsdelen som får denne utdannelsen. Foran: Faglærerne Jan Oddbjørn Johansen og Ben Roger Dyrhaug og lærling Johannes Øverleir. Oppe på maskinen står fra venstre Andrea Simonsen, Ole Martin Finseth, Tristan Fjellstad, Kristoffer Brygfjeld, Emil Jarholm (på huk), Adrian Storesund, Ole Einar Neraas og Snorre Nordhøy.

### FÆRRE TRAFIKKDRÆPTE Fem i september

Fem personer omkom i september-trafikken i år, noe som er ni færre enn i samme måned i fjor. I løpet av 2017 sine ni første måneder har 78 mennesker mistet livet i trafikken. Dette er 33 færre enn på samme tid i fjor. Fortsetter en etter disse prognosene, vil en for første gang på 70 år kunne komme under 100 trafikkdirte i år. I Nordland har fem personer omkommet i trafikken så langt i år.



### FIKK PROBLEMER UTE PÅ SJØEN Tresjark tok inn vann

Ved 08.30 tiden søndag meldte politiet i Nordland om en mann i en båt ved Hennesberget som har meldt fra om problemer. Båten tok inn vann. Men mannen lykkes å ta båten inn til kai. Politi og brannvesen rykket ut til stedet. Operasjonsleder Tommy Bech hos Nordland politidistrikt forteller at mannen var alene ombord i båten og at han er uskadd.

– Han greide for egen hjelp å ta båten, som var en eldre tresjark, inn til kai. Der fikk han lenset den, forklarer Bech. Det er ennå ikke klart hva årsaken til at båten begynte å ta inn vann. – Det skal ikke være mistanke om at båten har vært borti noe, sier operasjonslederen.

«Til skogs» med simulator

## Investerer i teknologi

**Tørrtøring med hogstmaskin skal gjøre elevene bedre rustet for lærlingtida.**

STINE SKIPNES  
stine@helg.no  
48234188

Tøft, kommenterer Jørgen Mjølkarlid og manøvrerer seg i «skogen». Grafikken er upåklagelig hos hogstmaskinsimulatoren type Komatsu.

### - Et løft for utdanningen

Simulatoren har en prisapp på 960.000 kroner og lærer Jan O. Johansen er storfornøyd med investeringen.

– Det er et løft for utdanningen at vi investerer i teknologi. Nå kan vi ha hogstmaskinøving og øving på lastetraktor, sier han. Simulatoren er utstyrt med en reell hogstmaskinstol, laptop og tre storskjermer.

– Teknologien er sånn at elevene kan jobbe mot hverandre. De får utdelt sin egen skogteig og kjører ut stokken. Alt de gjør blir lagret i minnet på maskinen, med utgangspunkt i loggen ser vi progresjonen i det å lære seg maskinen.

– Nå får elevene inn grunferdighetene før de begynner arbeidet ute i skogen, og ikke minst får de dokumentasjon på god grunnutdanning før de skal ut i et 2-årig lærlingeløp.

Skolen har fått et eget simulatorrom og når tullen er på plass får elevene utdelt nøkkel.

– Dette blir en sosial arena



**TEST:** Mosjøen videregående skole studiestedet Marka har investert i hogstmaskinsimulator, med reell hogstmaskinstol. – Tøft, kommenterer Jørgen Mjølkarlid fra Hattfjellidal. Han håper simulatoren skal gjøre det lettere å få lærlingplass. **FOTO:** STINE SKIPNES

hvor elevene kan øve på kveldstid. Det er spesielt viktig siden vi er en internatskole.

### Vil motivere ungdom

Ben Roger Dyrhaug var elev ved skolen for 22 år. siden. Nå er han tilbake som lærer, etter å ha jobbet som skogsmaskinfører, og i Hæhre. Han tar gjerne «prøvetime» bak spakene.

– Veldig reelt. Nå skal motorikken på plass hos elevene, alle knappene her er funksjoner som finnes på hogstmaskiner.

– Hvorfor lærer? – Det er artig å motivere ungdom. Jeg har kjørt maskiner i mange år og har lyst til å gjøre noe helt annet. Det er veldig artig at vi skolen anskaffer simulator. Den muligheten hadde

ikke jeg. Foreløpig er det tre av 12 elever på VG2 skogbruk som planer om å bli skogoperatør.

– Med simulatoren får vi mangledoblet treningstimen. Vi har et hogstfelt nord for Mosjøen, men begrenset med tilgang til hogstmaskiner, sier Johansen. Han legger til at simulatorutrustning er et kompetanse-

mål i læreplanen. – Simulatoren er et viktig pedagogisk hjelpemiddel, som også vil lette rekrutteringen. Andre utdanninger bruker båt- og flysimulator, så hvorfor ikke hogstmaskin.

Torsdag var Andreas Grah fra firmaet Oryx i Umeå til stede for å hjelpe lærer og elever i gang med simulatoren.



**TIL BESKUELSE:** Martin Dahliho og Rune Hoff lar seg inspirere over simulatoren. Prislappene er på 960.000 kroner.



**DATA:** Skogbruk+data+mer mengdetrening for elevene.



**FORNØYD:** Lærer Jan O. Johansen, Bror Niklas Ekornes, Katarina Storeng Hagavel, Jørgen Aleksander Pettersen, Jørgen Mjølkarlid, Martin Dahliho, Martin Lorentzen, lærer Ben Roger Dyrhaug og Andreas Grah fra Oryx i Umeå.





## Nordpall vil utnytte sitkagrana med etablering av lokalt sagbruk i Hadsel

© 22. februar 2022

DEL [f](#) [t](#) [in](#) [e](#)

**Kysten i Vesterålen bugner av store hogstmodne granforekomster. Nordpall i Hadsel vil utløse potensialet med å investere i lokalt sagbruk.**

Nordpall på Børøya i Hadsel produserer mer enn 370.000 paller i året av trevarer importert fra Sverige og Finland. Nå vil det fremoverlente familiekonsernet starte et eget sagbruk som sikrer bedriften og regionen tilgang til lokale trevarer.

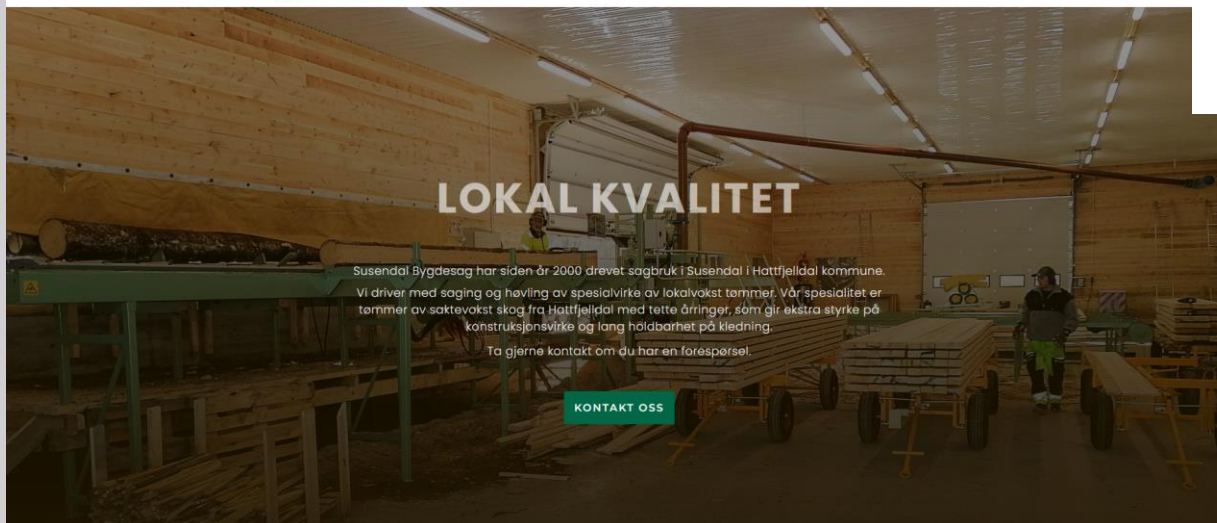
Til daglig jobber Nordpall med å gjøre andres jobb mer praktisk og brukervennlig. Vi snakker om paller. Den enkle, lille oppfinnelsen som bokstavelig talt legger grunnlaget for en rekke industrier, inkludert fiskeindustri, eksport og næringsmiddelproduksjon.

# Fokus framover:

- Kompetanse og rekruttering – generasjonsskifte i forvaltninga
- Infrastruktur
- Lokal og regional verdiskaping



KONTAKT OM OSS FACEBOOK



## LOKAL KVALITET

Susendal Bygdesag har siden år 2000 drevet sagbruk i Susendal i Hattfjelldal kommune.

Vi driver med saging og høvling av spesialvirke av lokalvokst tømmer. Vår spesialitet er tømmer av saktevokst skog fra Hattfjelldal med tette årringer, som gir ekstra styrke på konstruksjonsvirke og lang holdbarhet på kledning.

Ta gjerne kontakt om du har en forespørsel.

KONTAKT OSS



WoodWorks!

## Mål om 70% innblanding



BRUKER: Arbor Hattfjelldal i Nordland produserer sponplater og har mål om å blande inn 70 % returvirke på sikt. Da håper administrerende direktør Bjørn Jarmund å ta inn mer enn dobbelt så mye avfallsflis fra Retura.



## Program 28. august – FAGDAG

Kl. 13.00: Oppmøte og lunsj på Steigen Gjestegård

**Kl. 14.00: Velkommen til fagdag skog i Steigen** v/ Andreas Sletten, Kommunalleder - Plan, utvikling og drift, Steigen kommune

**Kl. 14.10: Potensialet for verdiskaping fra skogen i Nordland** v/Bjørn Borgan, leder for Skognæringsforum Nordland

**Kl. 14.30: Skogbruket i Steigen** v/ skogbrukssjef Gjermund Laxaa

Kl. 14.50: Beinstrekk og kaffepåfyll

**Kl. 15.00: Skogbruket sett fra Skogeierperspektiv** v/ skogeier Hans Einar Stendal

**Kl. 15.20: Status fra Statsforvalteren i Nordland** v/Katrine Erikstad, avd.dir. landbruk hos Statsforvalteren i Nordland

**Kl. 15.30: Spørsmål og diskusjon**

Kl. 15.45: Kaffe med noe å bite i

**Kl. 16.00: Infrastruktur til sjøs – "kaistatus" i Kystskogbruket** v/Ole Bakke, Skognæringa Kyst

**Kl. 16.20: Befaring med buss til Storskjæret (tømmer/flerbrukskai)** v/ Andreas Sletten, leder for Plan, utvikling og drift i Steigen kommune. Retur med buss ca. 17.30

**Kl. 18.00: Årsmøte i Skognæringsforum Nordland**

**Kl. 20.00: Middag på Steigen Gjestegård**

# Politikk betyr noe!

Vi trenger en foroverlent fylkeskommune som bidrar til å realisere potensialet som ligger i skogressursene i Nordland

- Kompetanse og rekruttering → Marka
- Lokal og regional verdiskaping → innretning av fylkeskommunalt planverk med virkemidler: RUP og andre tilskuddsmidler, RFF, Innovasjon Norge.
- Økt fokus på fremtidsskogen → skog er en betinget fornybar ressurs
- Infrastruktur →

Kyst skogbruket

SKOGNÆRINGSFORUM  
NORDLAND



## Nordpall vil utnytte sitkagrana med etablering av lokalt sagbruk i Hadsel

© 22. februar 2022

DEL [f](#) [t](#) [in](#) [e](#)

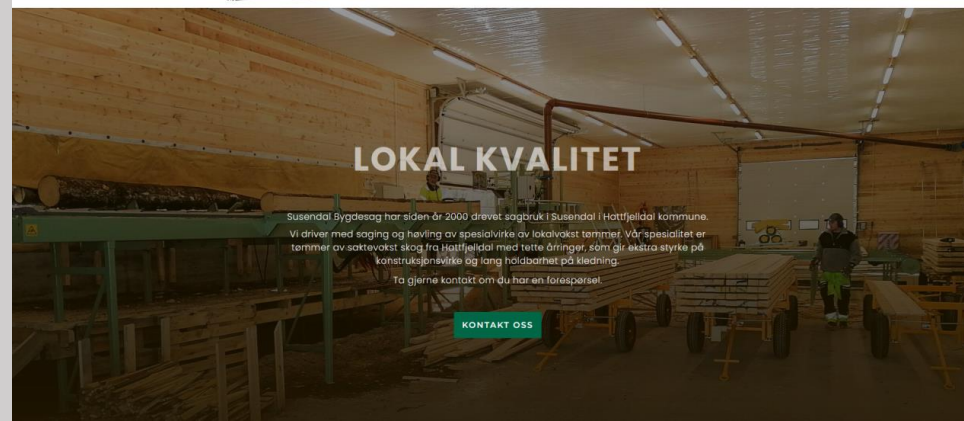
**Kysten i Vesterålen bugner av store hogstmodne granforekomster. Nordpall i Hadsel vil utløse potensialet med å investere i lokalt sagbruk.**

Nordpall på Børøya i Hadsel produserer mer enn 370.000 paller i året av trevarer importert fra Sverige og Finland. Nå vil det fremoverlente familiekonsernet starte et eget sagbruk som sikrer bedriften og regionen tilgang til lokale trevarer.

Til daglig jobber Nordpall med å gjøre andres jobb mer praktisk og brukervennlig. Vi snakker om paller. Den enkle, lille oppfinnelsen som bokstavelig talt legger grunnlaget for en rekke industrier, inkludert fiskeindustri, eksport og næringsmiddelproduksjon.



KONTAKT OM OSS FACEBOOK



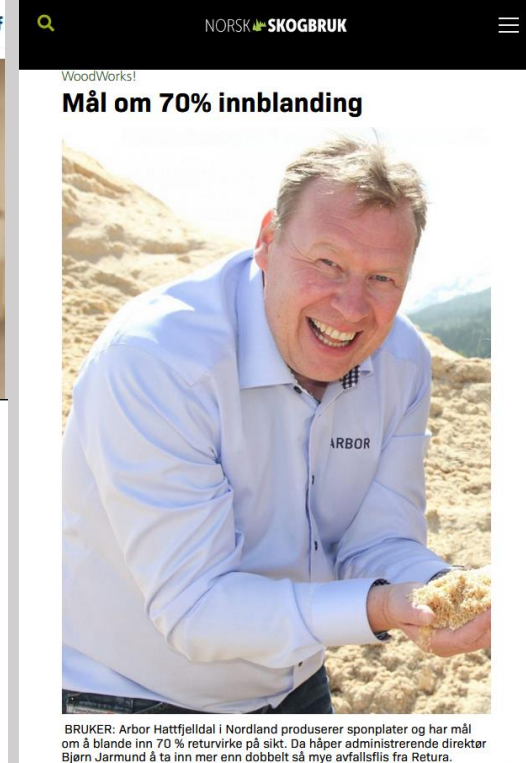
### LOKAL KVALITET

Susendal Bygdesag har siden år 2000 drevet sagbruk i Susendal i Hattfjelldal kommune.

Vi driver med saging og heving av spesialvirke av lokalvokst tømmer. Vår spesialitet er tømmer av saktevokst skog fra Hattfjelldal med tette årringer, som gir ekstra styrke på konstruksjonsvirke og lang holdbarhet på kledding.

Ta gjerne kontakt om du har en forespørsel.

KONTAKT OSS



WoodWorks!

### Mål om 70% innblanding



**BRUKER:** Arbor Hattfjelldal i Nordland produserer sponplater og har mål om å blande inn 70 % returvirke på sikt. Da håper administrerende direktør Bjørn Jarmund å ta inn mer enn dobbelt så mye avfallsflis fra Retura.

### Nordland fylkeskommune: Vil ha større fokus på egen skog



Fra venstre fylkestingsrepresentant Kim Andre Haugan Schei, fylkesråd for næring Linda Helen Haukland og fylkesråd for utdanning Elin Dahlseng Eide.

Fotograf: Trond-Erlend Willassen

Nordland fylkeskommune er en betydelig skogeier. Fylkesrådet tar derfor initiativ til en egen forvaltningsplan av denne ressursen under fylkestinget på Sortland denne uka.